

Handläggare
Lars-Edwin Andersson
08-508 270 76
lars-edwin.andersson@stockholm.se

Till
Fastighetsnämnden
2013-09-24

Möjligheter att anlägga en vertikal park i city. Remissvar.

Förslag till beslut

Fastighetsnämnden beslutar att överlämna kontorets svar på remissen till kommunstyrelsens stadsbyggnads- och idrottsrotel.

Juan Copoví-Mena
Förvaltningschef

Pontus Werlinder
Avdelningschef

Remissen

Fastighetskontoret har tagit emot en remiss, Dnr 302-977/2013, från kommunstyrelsens stadsbyggnads- och idrottsrotel. Remisstiden sträcker sig till den 31 oktober 2013. I motionen (2013:51) till kommunstyrelsen från Thomas Rudin (S) föreslår motionsställaren att stadsträdgårdsmästaren utvecklar idéerna kring vertikala parker.

Utlåtande

Fasadvegetation kan delas in i två grupper, de mer traditionella med klättrväxter och de hydroponiska som oftast benämns som levande fasader. De referenspunkter som motionsställaren anger är av det senare slaget.

Hydroponiska växtväggar innebär att en luftspalt mellan grönska och fasad byggs upp med hjälp av metallspaljéer som fästs på fasaden. Till detta sätts slitstarka men miljönegativa PVC-plattor och en fuktabsorberande filtmattna. Växligheten behöver inte jord utan vatten tillförs via ett pumpsystem. Fördelen med systemet är att det går att designa den gröna ytan som fristående konstverk, nackdelen är den höga kostnaden på över 10 000 kr/kvm.

Bilaga: Remissen

Bland den första kända vertikala växtvägg som omnämns i historien är Kung Nebúchadnezzar II som 500 år f.Kr i gåva till sin hustru Amytis lät skapa de hängande trädgårdarna i Babylon, ett av världens sju underverk. Med hängväxter odlade i terrasser gavs ett intryck av en vertikal växtvägg. I modern tid är det framförallt den brasilianske landskapsarkitekten Roberto Burle Marx som på 20-talet i samarbete med bland andra arkitekten Le Corbusier arbetade för att integrera grönska med arkitekturen.

Tekniken är fortfarande ny i vår klimatzon, med få referensobjekt med lyckat resultat, varför kunskapen om att använda detta system utomhus i Sverige är ringa. I södra Europa där förutsättningarna är gynnsammare finns flera lyckade arrangemang.

Det finns klättrväxter som är tåliga och klarar både värme som kyla bra, och inte heller kräver traditionell bevattning, dock behöver dessa växter en väl tilltagen växtbädd för att trivas och utvecklas. Vintertid utan löv kan fasaderna se skräpiga ut. Vidare kan konstruktionen underlätta för skadedjur som råttor att ta sig in i fastigheten. Om fasaden är av ett porösare material, vilket ofta är fallet, är klättrväxter inte heller optimalt då fasaden lätt kan ta skada, något som medför att byggnadens underhålls- och driftkostnaderna kommer att öka. Vid val av fastighet måste även arkitektonisk hänsyn vägas in så att inte byggnadens ursprungliga uttryck förvanskas.

Kontorets uppfattning är att människor påverkas positivt av gröna ytor, och förutom det dekorativa inslaget kan en växtvägg vara ljuddämpande i en bullrig citymiljö. Kontoret önskar trots det peka på ett par frågeställningar vad det gäller fasadvegetation. Ur fastighetssynpunkt skulle en mindre fristående vertikal park vara att föredra.

Slut